

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ ЕМЕЛЬКИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКСУБАЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЕМЕЛЬКИНО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ул. Центральная, д16,
с.Емелькино, 423056

Үзәк урамы, 16 нче йорт
Емелькино авылы, 423056

Тел. (8-84344-4-76-22) ОГРН 1061665002101,
ОКПО 94318599, ИНН/КПП 1603004783/160301001
E-mail: Emel.Aks@tatar.ru, <http://Aksubaevo.tatarstan.ru>

КАРАР

№ 12

11.10.2024 ел

«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» программасына үзгәрешләр кертү турында 09.11.2015 ел, №11

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Емелькино жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлеге башкарма комитетына **КАРАРЫ:**

1. «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль программасына кертүгә.

Емелькино авыл жирлеге Башкарма комитетының 09.11.2015 елгы 11 номерлы карары белән расланган (үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне исәпкә алып, 16.12.2019 елгы 14 номерлы, 13.10.2023 елгы 10 номерлы карары белән) түбәндәге үзгәрешләр:

программа исемендә "2016-2020" саннарын «2017-2027 " саннарына алмаштырырга

программа паспортында: «программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2017-2027 еллар
---	-----------------

программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

Финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	2017-2027 елларга Программаны финанслау күләме 20266,3 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2017 елга-1075,9 мең сум 2018 ел-1092,0 мең сум 2019 ел-1108,4 мең сум 2020 елга-1125,0 мең сум 2021 ел-1664,0 мең сум 2022 ел-1670,0 мең сум
--	---

	<p>2023 ел-1677,0 мең сум 2024 ел-2048,0 мең сум 2025 ел-2701,0 мең сум 2026 ел-2930 мең сум 2027 ел-3175 мең сум</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.</p>
--	---

2.Өлеге карарны Емелькино авыл җирлегенең мәгълүмат стендларында халыкка җиткерергә һәм Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга ([http:// aksubayevo.tatarstan.ru](http://aksubayevo.tatarstan.ru)), хокукый мәгълүматның рәсми сайтында (<http://pravo.tatarstan.ru>) законда билгеләнгән вакытта.

3. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Емелькино авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе

Н.И. Михайлова

Н.И. Михайлова

Расланган
Емелькино авыл җирлеге башкарма
комитеты җитәкчесе карары белән
11.10.2024 ел №12

**ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
«2017-2027 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль
районының Емелькино авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»**

Емелькино авылы

Программа Паспорты

Программа исеме	«2017-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ, ТР Конституциясе, федераль кануннар, ТР кануннары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Муниципаль заказчы- Программа координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Емелькино авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, жирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренең жәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Программаның бурычлары	1. Милли музыкаль традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; 3. Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2017-2027 еллар
Ярдәмче программалар	- «2017-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү» "2017-2027 елларга террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау»

<p>Программаны финанслау күләмнәре</p>	<p>2017-2027 елларга Программаны финанслау күләме 20266,3 мең сум тәшкит итә, шул исәптән:</p> <p>2017 елга-1075,9 мең сум 2018 ел-1092,0 мең сум 2019 ел-1108,4 мең сум 2020 елга-1125,0 мең сум 2021 ел-1664,0 мең сум 2022 ел-1670,0 мең сум 2023 ел-1677,0 мең сум 2024 ел-2048,0 мең сум 2025 ел-2701,0 мең сум 2026 ел-2930,0 мең сум 2027 ел-3175 мең сум</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен тәзәтелергә тиеш.</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның кәтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләлеге күрсәткечләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <p>төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру;</p> <p>үзешчән сәнгать сәнгәтенә клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;</p> <p>жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклап калуға юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны;</p> <p>дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән уртак проектлар саны;</p> <p>жирлектә " Уяв " чуаш халык бәйрәмен үткәру саны;</p> <p>террорчылык һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлеге территориясендә</p>

	<p>толерантлык, башка мөдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру;</p> <p>Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.</p>
<p>Программаның үтөлешен тикшереп торуны оештыру системасы</p>	<p>Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге Советы; Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл башкарма комитеты.</p>

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә 3 муниципаль мөдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегенең мөдәният объектларының гомуми чөлтәре түбәндәгеләрне үз эченә ала: 3 һәркем файдалана алырлык китапханә, 3 мөдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә мөдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2024 елда җирлек бюджетыннан 2048,0 мең сум акча җибәрелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 7 кеше тәшкил итә. Шактый акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мөдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр мәгълүматларына караганда, мөдәният учреждениеләренең гамәлдәге чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бөяләүдә җитәрлек тәэмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйлә:

мөдәният объектларын урнаштыруның тигез булмавы, гамәлдәге учреждениеләренең чагыштырмача югары "һәркем файдалана алырлык бусагасын" саклап калу;

мөдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданның таләпләренә, өстенлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми;

мөдәният учреждениеләренең ял итү һәм иҗат эшчәнлегә, Мәгариф һәм үзлегеннән белем алу, чаралар үткөрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлегә өчен заманча югары технологияле жиһазлар белән җитәрлек дәрәжәдә жиһазландырылмавы, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт итүләре аз булган һәм тормыш эшчәнлегендә башка чикләүләр булган мөдәният учреждениеләренең файдалана алуын тәэмин итү чаралары белән тәэмин ителмәве;

сәнгатьнең төрле жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплексларга кытлык

Мәденият өлкәсендә булган проблемаларны жиңу механизмы

Проблеманың этәлеге	Жиңу механизмы
Мәдени-ял итү тәкъдимнәре гражданнар сорауларының бөтен диапазонын капламый	Мәдени-ял итү эшчәнлеге өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәденият учреждениеләренең матди-техник базасының житәрлек дәрәжәдә үсмәве	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мәғлүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчалар, дәүләтнеке булмаган структуралар жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлеге чикләнгән затлар өчен мәденият учреждениеләреннән файдалану мөмкинлеге житәрлек булмау	Мәденият учреждениеләрен махсус техника белән тәэмин итү, мәденият учреждениеләрен инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданнар өчен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдени проектлар эшләү һәм аларны гамәлгә кертү зарурлығы	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын киметү максатында хәвеф-хәтәрне жайга салу һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда хәвеф - хәтәргә Анализ һәм хәвеф – хәтәргә идарә итүне муниципаль заказчы-программаның координаторы-Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жиңлеге башкарма комитеты башкара.

Иң житди куркынычларга ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертергә мөмкин. Финанс куркынычы программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс хәвефен чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм ирешелгән нәтижәләргә карап күрсәткечләргә ел саен төзәтмәләр кертү тора. Программа чараларын Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жиңлеге бюджетиннан финанслау житмәү куркынычын киметү мәденият, социаль партнерлык өлкәсендәге инновацион проектларның инвестицияләр жәлеп итүчәнлеге механизмнарын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ хәвеф-хәтәр программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйле, бу ярдәмче программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларын үтәү барышын тикшереп тору һәм Программаны гамәлгә ашыруга агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;
 программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;
 программа күрсәткечләре (Индикаторлары) үтәлешенә өзлексез мониторинг;
 халыкка мәғлүмат житкерү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында белешмәләрне ачык бастырып чыгару.

Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү чараларын күрү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы-координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижеләрен һәм аны гамәлгә ашыру срокларын тасвирлау

Программаның максаты 2017 - 2027 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтенең өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеген социаль-икътисадый үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен тиешле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә яшәүчеләренң мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренң җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен җәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы кайбер бурычларны хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыкаль традицияләренә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә халык сәнгать һөнәрләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм алардан нәтиҗәле файдалануны тәэмин итү;

Регионара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программаларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәҗәсен күздә тотып, аларның үзәнчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган.

"2017 - 2027 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" ярдәмче программасы Милли музыкаль традицияләренә саклап калуны һәм үстерүне, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя. Җирлекнең муниципаль концерт оешмалары чөптәренң бүгенге торышын, 2026 елга кадәр концерт учреждениеләренң үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» ярдәмче программасы террорчылык һәм экстремистлык күренешләренң барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мөгълүмат киңлеген булдыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2017-2027 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика бюджетыннан, шулай ук Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге бюджетыннан файдалануны күздә тотып.

Программаны финанслауның гомуми күләме 20266,3 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2017 елга-1075,9 мең сум

2018 ел-1092,0 мең сум

2019 ел-1108,4 мең сум

2020 елга-1125,0 мең сум

2021 ел-1664,0 мең сум

2022 ел-1670,0 мең сум

2023 ел-1677,0 мең сум

2024 ел-2048,0 мең сум

2025 ел-2701,0 мең сум

2026 ел-2930,0 мең сум

2027 ел-3175 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фараз характерында була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен тәзәтелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчалардан нәтижәле файдалануын тикшереп тора. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлык башкаручылары белән төзелә торган муниципаль контрактлар нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-иқтисадый нәтижәлелеген бәяләү

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлеге шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, индивидуумнарның кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә чагыла, бу ахыр чиктә жәмгыять яшәеше нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдени эшчәнлекнең агымдагы нәтижеләрен генә характерлый торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шул ук вакытта конкрет ярдәмче программаларда үз нәтижеләлек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижеләлеген бәяләү Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-иқтисадыи эффекты Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге гражданны тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, димәк, Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсы тормышка ашыру өчен уңай иқтимагыи атмосфера тудыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районының Емелькино авыл җирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлегә булганда бөтенлеген саклап калуға ярдәм итә торган мәдени пространствоның бердәмлеген ныгытуға;

ижади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыруда, мәдәнияттә һәм сәнгатьтә халыкка тәкъдим ителә торган мәдени байлыкларның һәм мәгълүматның төрлелеген һәм аңлаешлылыгын тәэмин итүдә;

мәдәниятне иқтисадыи үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка җәлеп ителә торган дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элемент мәдени ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдени территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигыи мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа мәдәниятне үстерү проблемаларын әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнәштә хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижеләлеген программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

«2017-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү " ярдәмче программасы

Пәспорт

Муниципаль ярдәмче программа исеме	«2017-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү "
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай районы Емелькино авыл жирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм Саклап калу;</p> <p>мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең жирле үзидәрә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, иҗат һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;</p> <p>-халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакий-әхлакий һәм толерант дәнъяга караш формалаштыру буенча эшчәнлекне гәмәлгә ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү;</p> <p>- мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын яхшырту</p>
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Мәдәниятне, сәнгәтне үстерү, жирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.</p> <p>Мәдәни-ял итү чараларында катнашучылар санын арттыру.</p> <p>«Мәдәният» өлкәсендә халыкта гражданлык тәңгәллеген формалаштыруны, иҗади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культураны тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү</p>
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны гәмәлгә ашыру	2017-2027 еллар

сроклары												
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганакалары, шул исәптән еллар буенча:	Финанслау чыганакалары булып Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге бюджеты акчалары тора											
	Чыгымнар (мең сумнарда)											
	барлыгы	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Җирле бюджет акчалары	20216,3	1071,8	1087,8	1104,1	1120,6	1660	1666	1672	2043	2696	2925	3170
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формироваиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; Үзешчән сәнгать сәнгәтенәң клуб формироваиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;											

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика

Кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роленең артуы жәмгыять үсешенә хәзерге этабының үзенчәлеге булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Кешенең иҗади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу жәмгыятьнең мәдәни үсешенә кирәкле критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхшыртуга юнәлдерелгән мөһим нәтижеләрне хәл итү җирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлыгы белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу хәзерге шартларда мәдәниятне социаль-иқтисадый үсешнең иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында Социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле тотуны тәэмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк:

1. Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизацияләү.

Әлеге процессны камилләштерү чаралары системасында:

- клуб, китапханә системасында хәзерге этапта халык белән эшләүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;
- инновацион рәвешләргә һәм ысулларны үстерү;
- районның муниципаль берәмлекләргә белән үзара хезмәттәшлекне тәмин итү;

- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәмин итү.

- «мәдәният» өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү;
- жирлекнең социаль-иқтисадый үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләргә өчен шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

Ярдәмче Программа Паспорты
Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә
террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау

Подпрограмма исеме	«Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» (алга таба-Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны эшләүчеләр төп	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Ярдәмче Программаның бурычы	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту; социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау;
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2017-2027 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы:	<p>Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге бюджеты акчалары счеты 50,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән</p> <p>2017 елга-4,1 мең сум 2018 елга-4,2 мең сум 2019 елга-4,3 мең сум 2020 елга-4,4 мең сум 2021 ел-4,0 мең сум 2022 ел-4,0 мең сум 2023 елда-5,0 мең сум 2024 елда-5,0 мең сум 2025 ел-5,0 мең сум 2026 ел-5,0 мең сум 2027 ел-5,0 мең сум</p> <p>Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм , тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртақ финанслауга район һәм республика бюджетыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен корректировкаланырга тиеш.</p>
Ярдәмче программаны гамәлгә	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру террорчылык һәм экстремистлык күренешләренәң барлык

ашыруның көтелә торган нәтижеләре	фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мөгълүмати пространство Булдыру; Яшьләр мохитендә милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Ярдәмче программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегә Советы тикшереп тора.

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемага Характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхеснең, җәмгыятьнең һәм дәүләтнең иминлеген тәмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы торучу концепциясе, 2027 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең дәүләт милли сәясәт стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән нигезләмәләрен үз эченә алган башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр төшкел итә. Яшьләргә патриотик тәрбия бирү.

Хәзерге вакытта Аксубай районының Емелькино авыл җирлегендә бер генә теркәлмәгән православие дини оешмасы бар.

Иҗтимагый-сәясәт, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, яхшы күңеллелек, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең конструктив хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар саны артты.

Шул ук вакытта Ярдәмче программаны эзәрләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге хәзерге вазгыятьнең киеренке булып калуына бәйле.

Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының, иҗтимагый хәрәкәтләрнең һәм барлык гражданның тырышлыгын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегә алдында торган аеруча кискен проблемаларны хәл итүгә мөмкинлек бирерәк, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүдә уңай тенденцияләр тудыру гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясагач.

милләтләр һәм диннәр вәкилләренең конструктив хезмәттәшлеге белән

III. Ярдәмче программа чаралары

«2017-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл
жирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	Башкару вакыты	Башкаручы (килешү буенча)
1	Өстәмә чараларны гамәлгә ашырырга: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәэмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең иҗтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2017-2027 ел	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге башкарма комитеты", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының "мәдәният бүлеге" МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендә программалар һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2017-2027 ел	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, "ЭМР мәдәният бүлеге" МКУ, ЭМР "мәгариф бүлеге" МКУ»
3	Җирлекнең дини берләшмәләрендә гыйбадәт вакытында дин тотучыларга дини түземлекне формалаштыруга һәм саклауга, шулай ук дин тотучыларда террорчылыкны һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләргә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләүне булдыруга ярдәм итә торган системалы мөрәжәгать итү инициативасы белән чыгарга.	2017-2027 ел	Җирлек башлыгы
4	Басма һәм электрон массакуләм мәгълүмат чаралары материалларына, укыту-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм төбәкара розгыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау өчен экспертиза үткөрүне оештырырга.	2017-2027 ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2017-2027 ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү

			буенча), Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә эхлакый сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара менәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның террорчылыктан саклануы, халыкның тормышын тәэмин итү объектлары проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр» үткөрү.	2017-2027 ел	«Мәгариф бүлеге «МКУ», Мәдәният бүлеге " МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты ОДМС
7	Формаль булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2017-2027 ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге(киләшү буенча)
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессиялар һәм милли диаспоралар вәкилләре белән әңгәмәләр үткөрү	2017-2027 ел	Россия Федераль миграция хезмәтенәң ТР буенча идарәсенәң Аксубай районындагы бүлеге(киләшү буенча)
9	Кешеләр күп була торган биналарда гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча уку дәресләре үткөрүне оештыру	2017-2027 ел	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге(киләшү буенча), «ТР буенча ФПСның 102 ПЧ (ярашу)
10	Барлык типтагы мәгариф учреждениеләрендә экстремизмның, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкка өндүчә теләсә нинди формаларының, зур куркыныч булуын аңлату буенча класс сәгатьләрен системалы үткөрү	2017-2027 ел	«Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районының дини конфессиялар вәкилләре (киләшү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
11	Ярдәмче программа чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру	Ел дәвамында	«Сельская новь» газетасы редакциясе (киләшү буенча), Емелькино авыл жирлеге клубларында стендлар